

Posamezna številka 6 vinarjev.

"DAN" izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkah pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Izposojništvo celoletno K 30'—, — Naročnina se pošilja upravnistvu.

Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo:
Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 2.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana za zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po- pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Telefon številka 118.

Velik cilj

Ne smemo si tajiti, da delamo politiko brez velikega cilja. Ako človek hodi pot brez cilja, mu je vse eno, do kam pride; ako pa si postavi jasen cilj, ve kako pot mu je premeriti in pri tem vzraste njegova sila in njegova volja. Nimamo velikega cilja niti v posameznih pokrajinah, niti v skupni slovenski domovini. To nas tudi ovira, da se ne dvignemo višje nad osebno politiko, da ne znamo pregledati malenkosti, kadar gre za veliko stvar.

Klerikalna slovenska ljudska stranka ima jasen cilj — o tem ni dvoma. Vidimo ga tudi mi — toda slovensko srce se ne more navdušiti zanj, ker je ta cilj — Rim. In poleg tega ne moremo odobravati sredstva, ki jih vporablja klerikalna stranka, da bi dosegla svoj cilj. Vemo, da je mnogo ljudi, ki se strinjajo z mislijo, da je naša moč v dobro organizirani ljudski stranki na gospodarskem programu, toda nihče se ne more strinjati s poneumljevanjem ljudstva in s teroriziranjem inteligence. Na tak način je svoje čase protireformacija dosegla svoj namen, toda danes je prosveta preveč razširjena med ljudstvom, da bi bilo to mogoče. Kar danes drži S. L. S. je njen gospodarski in zadrugi program, na podlagi tega programa hoče S. L. S. s pomočjo železne organizacije in s skrajnim pritiskom — namen posvečuje sredstva — združiti slovensko ljudstvo ter ga voditi v boj proti inteligenci, proti napredku in kulturi ter ga zasujati pod duhovniško kuto, da bo ostal zvest Rиму. S. L. S. dosledno vrši svoje delo in hodi svojo pot do svojega cilja. Naravno je, da ji ne morejo slediti oni ki vedo, da je klerikalizem za vsak narod — smrt. To je posebno pri nas, ko od severa pritiskajo napredni in svobodnomisljeni sosedi. Zato naroden človek ne more biti klerikalec. Boj proti šoli in učiteljstvu, boj proti posvetnim in naprednim institucijam, boj proti slovenski stvari z nemško pomočjo — blatenje naše narodne preteklosti — kulturen človek ne more biti klerikalec. V tem oziru je zavladal pri nas cinizem. Živimo ob času, ko je klerikalizem v najlepšem cvetju, vlada trojica: Lampe, Krek, Šušteršič. Za njim stoje Zajci, Pegani itd. in potem: duhovščina z ljudstvom. Vsa ta procesija gre za ciljem, pridružujejo se ji čete s Koroškega, Štajerskega, z Goriškega. Proklamirali so vseslovensko ljudsko stranko.

Na napredni strani ne moremo govoriti o taki enotnosti. Klerikalce vodi cilj. Tudi če je napačen, združuje jih in vodi. Daje jim moči in volje. S tem raste tudi njih samozavest in predznost.

Napredna stvar na Slovenskem je danes razdeljena po pokrajinah. Bije se boj za obstanek v lastni pokrajini. Čuti se prehod, kriza, čuti se pa tudi novo življenje, nove sile, nova volja do dela. Treba bo premagati letargijo in stopiti na pot za velikim ciljem. Danes smo povsod samo v opoziciji — in klerikalci smatrajo nas za tako neznačke, da nas prezirajo — drve naprej preko narodno mislečih ljudi, kakor sovražnik, ki prepluje deželo in jo le deloma osvoji... Za njegovim hrbtom se zbirajo premagani in rastejo v skupni sili. Danes nas združuje le boj proti klerikalizmu, združevati bi nas moralo več — zato je nam treba velikega skupnega cilja; narodnost in naprednost sta sedaj gesli naprednih smerij. Treba je obema dati one enotnosti, ki bo družila vse v skupno enotno silo.

Tis.

Službena pragmatika državnega učiteljstva.

Načrt zakona, ki ga je naučni minister Husarek predložil v poslanski zbornici, določuje službeno razmerje učiteljstva na srednjih in nižjih državnih šolah. Po tej pragmatiki je omogočeno pravim učiteljem na državnih srednjih šolah, višjih trgovskih in nautičnih šol, glavnim učiteljem na učiteljskih, učiteljem IX. činovnega razreda na obrtnih šolah doseči najvišjo plačo 6400 K t.j. plačo VII. činovnega razreda.

Suplenti in asistenti dobe pod gotovimi okoliščinami po dve-, štiri- in šestletnem službovanju vsakokrat 10% povišek. Oni suplenti in asistenti, ki bi ostali brez svoje krivde brez nameščenja dobe 1200 K vzdrževalnine.

Za časovni avanzma se določijo tri skupine in sicer tako kakor se privkraj stalno namestijo v IX., X. ali XI. činov. razredu.

V prvi skupini

bodo pravi srednješolski učitelji, glavni učitelji in učitelji risanja na učiteljskih, pravi učitelji na obrtnih šolah in nekaterih srednjih zavodih.

Učiteljstvo te skupine bode po sedem let v IX. in VIII. čin. razredu, potem pride v VII. činovni razred.

V drugo skupino

pridejo telovadni učitelji na srednjih šolah, telovadni in glasbeni učiti. na učiteljskih, učitelji na šolah, ki so v zvezi s temi zavodi in na državnih ljudskih šolah, dalje več kategorij učiteljstva na strokovnih šolah. Ti ostanejo v X. činovnem razredu le 7 let. Po 7 definitivnih letih pridejo pa v IX. činovni razred.

V tretji skupini

so podučitelji na vadnicah. Ti učitelji ostanejo v XI. činovnem razredu 6 let in 8 let v X. činovnem razredu.

Suplenti ali asistenti bodo čakali na provizorično nameščenje v prvih dveh skupinah največ 8 let, v tretji največ 4 leta.

Ta službena pragmatika stopi takoj v veljavo, ko dovoli parlament tozadevni večji kredit.

Čenstohov.

Pri zločinu patra Mačoha je marsikaj značilnega. Tako je n. pr. nekaj nenavadnega, da človek ubije človeka, potem pa moli za njegovo dušo in ga celo prevodi z zakramenti. Sicer je vprašanje, koliko je bilo pri zločinu hudobnosti in koliko — slučaj, kajti pred poroto trdi Mačoh, da je ubil bratranca v prepiru in v razburjenju, češ, da ga je napadel in da je bilo njegovo dejanje le silobran. Sploh so pa izpovedanja Mačoha zelo negotova in zanikave pogosto čez nekaj časa kar je preje priznal. Toda to je znamenje cerkvene vzgoje; ako človek preživi 10 let v raznih lovovstvih, izgubi smisel za vsako resnico in pravico.

Pa čujmo, kaj se je zgodilo po zločinu v samostanu, kakor nam pripoveduje čenstohovska kronika in kakor to pojasnjujejo izpovedbe prič pred poroto.

Rešilna pot.

Mačoh je izpovedal, da je po storjenem dejanju dolgo plakal, da je vzel revolver in se je hotel ustreliti. Toda premislil si je in je rajše celo noč molil nad truplom umorjenega. Zjutraj mu je prišla rešilna misel. Zavil je tru-

plo v blazino in je zbrisal v sobi sledove krvi. Ker sam ni mogel trupla odstraniti, je pozval samostanskega sluga Zaloga, ki mu je bil zelo udan. Rekel mu je, da se je Vaclav napil in se obstrlel; da bi se ne mučil, ga je zadavil. Zalog mu je baje nasvetoval, naj o tem ne pravi dalje, posebno ne policiji; tudi spovednik Starczewski, pri katerem se je Mačoh izpovedal, mu je svetloval tako, Zalog je hotel spraviti truplo v koš in ga odnesti iz samostana; ker pa je bil koš premajhen, so ga spravili v divan, ki se je zapiral. To vse je oskrbel Zalog. Ta je tudi poklical dva kočijaža, Pavlaka in Panko. Na Pankov voz so naložili velik sveženj obdan z deskami, na Pavlakov voz pa sta se vsedla Mačoh in Zalog. Mačoh je zapovedal voziti proti Rudniku in ko so tja privozili, se je presedel na Pankov voz. Pavlak se je vrnil v Čenstohov. Panko je vozil naprej; ko so prišli do Gidle, kjer teče globok potok, je dal Mačoh ustaviti in je vzel Panko in Zalogu, naj sveženj vržeta v vodo. Panko se je začudil in je vprašal, zakaj se vse to godi. Pater Mačoh pa mu je rekel: »Kaj te briga; vozi naprej!« — Med potjo pa je dal Mačoh zopet ustaviti in voznik Panko mu je moral priseči, da nikomur o tem ne pove. Mačoh mu je zagrozil, da ga sicer — »zadene smrt in večno pogubljenje.« Panko je dobil za vožnjo 30 rubljev. Vrnili so se z druge strani v Čenstohov. Panko je bil pravkar zaslisan pred sodiščem in je s solzami v očeh in s povzdignjenimi rokami zatrjeval, da ni vedel, kaj je vozil.

Najdeno truplo.

Zločin ni ostal dolgo skrit. Med deskami zabito truplo ni utonilo, ampak je plavalo naprej po potoku. Takoj drugi dan 26. julija 1910 ga je zagledal kmet M. Čudak, iz sosedne vasi. Gidle in je opozoril občinski urad na zaboj, ki je plaval po vodi. Župan je dal zaboj izvreči in ko so ga razbili, so prestrašeni ljudje v njem našli truplo 30letnega človeka. Glava je bila zavita v dve hruške, telo upognjeno. Videle so se rane od sekire in na vratu so bile modre lise — posledice zadavljenja. Kmetje so mislili, da je to truplo nekega Vojtjevskega, ki je šel pred nekaj dnevi v Čenstohov na semenj in se ni več vrnil. Ko pa se je Vojtjevskega čez čas vrnil, je policija zabeležila natančneje preiskala. Na deski je našla štampiljico neke postaje in po tej štampiljici se je dalo dognati, da je 27. junija 1910 poslal ta divan trgovec Borenstein iz Kremena v Čenstohov. Trgovec je priznal, da je prodal divan nekemu prekupcu, ki oskrbuje čenstohovski samostan.

Vkljub temu, da je ta sled vedla v samostan, si ni upala policija tam nadaljevati preiskave.

Beg pred pravico.

V okolici Čenstohova se je o tem dogodku mnogo govorilo. Policiji je prišlo na uho, da sta dva voznika dne 25. julija peljala nekaj iz samostana. Voznika Pavlak in Panko sta sama pravila, da sta res nekaj podobnega vozila. Panko je nekaj časa pred policijo tajil, zaradi prisege, potem je vse priznal. Policija je šla v samostan in je zaslila menihe in slugo. Sluge so priznali, da so ruhe in divan iz Mačohove celice. Toda predno je policija prišla do Mačohove celice, je Mačoh že pobegnil in z njim Zalog. Pobegnila sta v Varšavo, kjer je Mačoh obiskal Heleno. Po skupnem obedu ji je povedal, da je Vaclav odšel v Ameriko; Zalog je šel nazaj v Čenstohov, Mačoh pa je delal po Varšavi obiske in je tolažil Heleno,

Naše dobro verno ljudstvo se veseli bere.

Besede dr. Kreka.

naj ne plaka po možu, Helena mu je očitala, da ga je on umoril, Mačoh ji je priznal svoje dejanje in jo prosil, naj ga ne izda uradom. Za zločin je vedel tudi Mačohov tovariš Starczewski, ki je skušal vse prikriti; Zalog je poslal v Ameriko, Mačoha pa je skrival pred policijo.

Mačoh prijet.

Mačoh je zbežal najprej v Srenavo in se je skrival pred policijo po raznih krajih potem je prešel na avstrijska tla, ker je ruska policija — kadar je treba — zelo urna. Toda ruska policija ga je sledila tudi tostran meje in na poti v Krakov — ga je prišla. V Krakovu je Mačoh pred sodnijo priznal: »Ubil sem ga, Bog je tako hotel.« Rekel je, da je hotel v Krakovu kupiti navadno meščansko obleko, da bi ne bil zaprt — v kuto. Našli so pri njem 4000 rubljev. To je bilo 7. septembra 1910. Mačoh je bil izročen ruski sodni oblasti. Obenem so prijeli njegovo ljubico Heleno, ki je bivala pri svoji sestri v Srenavi. Našli so pri nji mnogo dragocenosti in hran. knjižico za 5600 rubljev. Poleg tega so našli njen dnevnik, ki je kazal, da je imela Helena več ljubčkov in da je živelja precej razkošno življenje.

Tako je bilo vse jasno, kar se je tikalo uboja. Starczewski, prijatelj Mačohov, pa se je bal, da bi tudi nanj ne prišla vrsta in je pisal Mačohu v ječo, da naj vse taji, posebno, kar se tiče tatvin. Dajal mu je razne dobre nasvete. Toda s tem je prišla sodnja na sled vsem zločinom in goljufijam, ki so se godile v čenstohovskem samostanu.

Pred sodiščem.

Prior Reiman je pobegnil predno so ga mogli prijeti. Izkazalo se je, da je bil sam — največji tat. Odnesel je ves denar za nov zvonik in cel samostanski fond.

Najbolj je v ječi trpel Starczewski, ki je bil navajen zelo dobrega življenja. Njegov obraz mu je upadel in oči so mu plašne.

Tudi na Heleno je zapor slabo uplaval. Izgleda, kakor bi ne bila iz tega sveta. Pozna jo se sledovi muk in trpljenja. Mačoh je ohranil še največ hladnokrvnosti. Tuintam se hoče pokazati, kakor da mu malo manjka. Drugače pa nastopa dovolj samozavestno. V zaporu je večkrat izpraševal po Heleni, Helena pa ni hotela o njem ničesar vedeti. Cel čas je Mačoh upal na nizko kazen, nazadnje je celo grozil, da bo izdal stvari, ki bo svet nad njimi strmel.

LISTEK.

Nedeljska pisma.

Na Pristavi, 3. marca 1912.

Gospa Regina!

Deset let je preteklo, odkar so Vas zadnjič videle moje oči. Takrat ste bili lepa mladenka zlatih las, belega vratu, cvetočih lic. Tako živite v mojem spominu še današnji dan. Vihralo je nad menoj življenje z vso težko silo, smrt je gospodarila okrog mene in tudi v mojih prsih — ali podobe Vaše ni zamorila v moji duši! Ali vas je ljubezen zaklenila vame? Ne vem! Ampak sladak je spomin na Vas. Tisočkrat ste se mi prikazali v sanjah — nikoli Vas nisem klical. In tudi danes!

Danes tudi! Čemu? Zakaj? ... To ostane nerešeno vprašanje. Staram se; kaj mi hoče hrepeneje! Otrok seza po zvezdi — roka je premajhna, zvezda je predalet... Ko bi mogel s hrepenejem v daljo in višino, ves svet bi bil moj in tudi Vi, gospa Regina!

Ampak tistikrat, ko sem Vas videl poslednjikrat, je dospel v naše kraje mož iz tuje dežele. Imel je tako moč, da Vas je osvojil za vedno. Stal sem vzpota, ko ste se peljali po beli cesti tja daleč v tujo stran. Stopil sem za cvetoče grmičevje, ki se je naklanjalo proti Vam v mehki sapi pomladanski. Grmičevje, speto z lastnim trnjem, se je razklenilo, in Vi ste zagledali moj obraz. Tedaj ste mi poslali pozdrav z belo roko, s smehom na ustnih: zadnji pozdrav — najslajši, najbridkejši!

Takrat se je zgodilo, da je Vaša podoba odblesnila v moji duši: kakor pečat v vosek,

tako se je začrtala vanjo. In zatorej Vas poznam samo v Vaši udobnosti. Kakšni ste danes? Ali še rde Vaša lica? Ali so vam lasje še tako valoviti in zlatosojni? Ob pasu Vašem — ali še vije deviška slokost, ki se dviga po hrbtu v graciozno upognjeno linijo? In plahi korak — je li še tihemu klesu enak, ki nosi de-vo, zatopljeno v sen ljubezni, preko zemeljskih tal v raj sladkosti? In glas Vaš — ni še nobene toge v njem, ali še poje zlate strune?

Kaj vem!

V moji duši živite, kakor ste bili. Saj to je sladkost spomina, da živi v lepoti, ko je vse drugo grdo.

Gospa, ne maram Vas videti iz oči v oči. Zato hvala usodi, ki je med naju položila tako silno daljo: Vi daleč tam v tujem svetu, jaz prikovnan na domačo zemljo! Priznavam odkrito: stokrat je že stala v meni želja, da bi se napravil na pot in Vas obiskal. Ali volja je bila lažja od želje, in zato vem, da Vas ne vidim nikoli več! Ko bi se kdaj vrnili domov, zbežim pred Vami; ko bi stopili pred me, zaprem oči. Vi živite v moji duši, vse drugo in drugačno življenje je umrlo!

Vendar, gospa, dovolite mi, da Vam govorim tem potom. Sklenil sem, da se oglasim — če možno — vsako nedeljo. Imate li otroke? Ali še živi Vaš mož? Ako žive Vaši dragi, tuj jim je jezik materinskih mladih let; to vem! Zatorej bodo začudeno poslušali neznane glasove, češ, tujec je potrkal na naša vrata. Vi utegniete se razumeti domačo besedo, sladko pesem dni mladosti. Potrpljenja Vas prosim, če sem Vam nadležen. Ščasoma se privadite mojim posetom, včas Vam bo, da Vam prinašam vesti iz domačih krajev.

Prosim Vas, gospa, ne odgovarjajte mi! Kadar utihnem, vedite, da je izčrpan vrelec

mojega srca. Ako Vam bo moje nadležnosti dovolj, vrnite pismo neodprto — znamenje mi bo, da je sedaj molk moj delež. Nobene jeze ne bo v mojem srcu, zakaj prepričan bom, da Vam je molčanje dražje od kramljanja, mir ljubši od pričakanja, vdanost daljša od razburjenosti.

Gospa! Ne iščite zvez, misli, jedra, sistema v mojih pismih! Davno takrat v mladih letih, ko sva malone vsak dan govorila, tudi nisva tehtala besed in jih izgovarjala zaradi idej, zaradi globokine in jedrovitosti — živahno je tekla beseda, kakor je ravno kipele iz dobre volje, iz mladega srca! Bodi tudi danes in v prihodnje ravno tako! Kar mi pride sproti pod pero, to naj bo moj govor! Umevajte ga, kakršne je — ne iščite v njem, česar nima!

Toda dovolite mi, če se smem vzlic gorinjem besedam tako izraziti, malo programa! Najbolj Vas bo zanimalo, ako Vam o vsakteri stvari, zadevi in tudi osebi povem nekoliko. Raznoterost utegne biti tudi v tem primeru najpripravnejša, da ne izgubim Vašega zanimanja. Govoriti hočem torej o vsem, kar se godi na naši zemlji. Ker vstvarjajo ljudje dejanja, ne morem prezreti niti ljudi, ki so Vam morda še znani po imenih — saj tuintam tudi časopisi imenujejo kako slovensko ime — ali pa jih spoznate šele iz mojih pism.

Govoril Vam bo torej o slovenski kulturi, politiki, umetnosti, o kulturnih delavcih, politikih in umetnikih, o vsem in vsakem, ki ima svoj prostor, svoj dom, svoj delokrog na naših tleh.

Sedaj veste, gospa, da bodo moja pisma šarovite vsebine — kakršno je pač življenje, ki nas oklepa, ki nas nosi s seboj na kipečih svojih valovih.

Govorim naj Vam o domovini svoji, o zemlji — nekda Vaši, danes pozabljeni! Tisoč se jih je že odtrgalo od nje; pustili so jo, kakršna je bila — v žalosti in lepoti — sama si naj ustvarja pravico in bodočnost — pa so šli pod blažje sonce! Tudi Vi ste med njimi, Regina! Ampak to ni očitanje z moje strani! Človek je samemu sebi najboljši sodnik. Vi ste videli predvsem samo sebe; niste čutili, zato tudi ne umeli žalosti, ki je visela nad našo zemljo tiste dni, pa Vam je bilo lahko izreči slovo domu. Človek, ki je namenil svoje življenje samemu sebi, dobi povsod dom, koder ga sprejmejo prijazne roke.

Drugi tega ne moremo! Kakor skala v zemljo, tako smo pričarani na domača tla! Kaj nas iztrebi iz njih? Ni sile, razen smrti, a še ta, kadar pride, izgube tihi kot pod našimi nogami, da pademo vanj z vso bolešijo, z vsemi neizželenimi željami, z vsemi neuresničenimi načrti — bedni otroci v bedno zemljo. Žal, da samo umiramo!

Nedelja je. Rano jutro plava nad menoj. Zvon poje iz domačih lin. Trudne oči se odpirajo. Pozno so se zaprle k počitku; treba bi jim dolgega, krepkega sna, da bi s ponosom in čvrsto silo pogledale naravnost v solnčni prah, ki lije na zemljo!...

Prva pomladna sapa pihlja preko široke raynine. Po njej se vije cesta — dolga, silno dolga, kakor da nima ni konca, ni kraja: cesta življenja, ki gre iz večnosti v večnost.

Ljudje ostavljajo domove in si manejo oči. Na goro in v dol gre njihova trudna hoja. V srcih bolest, na ramah peza življenja, za hrbtom bol in jad, pred očmi napor in prevara! Kakor bi jim bila izpeta, izčrpana vsa moč, vise roke ob rokih. Na gori in v dol stoji cerkev. Tjakaj so namenjeni vsi koraki. Tamkaj

SPLOŠNI PREGLED.

Kriza v enotnem češkem klubu. Kakor smo že včeraj poročali vlada v enotnem češkem klubu ostra kriza. O ti krizi piše dunajska »Slovenske korespondenz«: Parlamentarna komisija enotnega češkega kluba sklicana je za torek zvečer k seji, v kateri se bo debatiralo o zadevah kluba. Razmere v enotnem klubu so se od jesenskega parlamentarnega zasedanja sem skrajno poslabšale, zlasti pa še od glasovanja v proračunski debati, kjer so si stranke zavzele popolnoma nasprotna stališča. Zato se mora zopet vzpostaviti enotnost kluba. Enotni češki klub mora postopati enotno in solidarno, ali pa preneha! Iz Prage se poroča, da je parlamentarni klub narodno socialne stranke sklenil o svojih članih predlagati v seji parlamentarne komisije enotnega češkega kluba, da zavzame češka delegacija v vprašanju brambne reforme in finančnih predlog skrajno opozicionalno stališče. Z ozirom na razmere na češkem morajo češki poslanci v parlamentu podvzeti z največjo energijo boj ter uporabljati najostrejša parlamentarna sredstva.

Italijansko-turška vojna. Na povelje turške vlade je družba orientalskih železnice odposlala nad 500 praznih železničnih voz iz Soluna v notranjost države. Solunsko korno poveljništvo je dobilo že natančna navodila, kako naj nastopa v slučaju da Italijani napadejo pristanišča ob evropski ali bližnji azijski obali. Izdane so tudi najobširnejše varnostne odredbe glede pravočasnega transporta arhivov, orožja in municije. Čete pa naj bodo povsod na mestu, da preprečijo eventualni poskus Italijanov, ako bi hoteli izkrcati svoje čete. — Glede posredovalnih poskusov se izjavlja turška javnost skrajno nezadovoljno ter odklanja vsaka pogajanja. Listi odklanjajo tudi odločno posredovanje velenih in trdijo, da je začetek mirovnih pogajanj mogoč šele tedaj, ko zapuste Italijani Tripolitani in Cirenajko. Stališče turške in italijanske vlade je torej popolnoma nasprotno, zato je tudi izključeno, da bi imelo posredovanje velenih po ruski inicijativi kak uspeh. — Iz bojišča prihaja poročilo o zavzetju Merghaba po Italijanih, ki so zavzeli utrdbo po ostrem boju. Italijani so izvedli napad ravno v jutro ter presenetili Turke še v spanju; po kratkem odporu so se Turki vrnili v veliko večjem številu in izveli naskok na osvojeno utrdbo, toda Italijani so ga odbili. Izgube na strani Turkov so jako velike, cenil se jih na 500 moži, Italijani pa so izgubili 14 mrtvih in do sto ranjenih.

Srbi in volitev v turško zbornico. V Carigradu se vodijo že deset dni dogovori med delegati srbske narodne organizacije v Macedoniji ter delegati mladoturškega komiteja »edinstvo in napredek« glede volitev v turško zbornico. Ko bodo dogovori, na katerih se je dosegel popoln sporazum, definitivno končani vrnejo se srbski delegati takoj v Skopje, kjer bodo poročali na velikem shodu srbske organizacije o rezultatu. Vršla se bo pa tudi istočasno konferenca vseh uglednejših Srbov iz Macedonije ter zastopnikov srbskih cerkvenih in šolskih občin iz Kosovskega in Citoljskega vijajeta, kjer se bo definitivno rešilo vprašanje o kandidaturah za turško zbornico.

Spremembe francoske ustave. Poslanec Pion je v seji francoske državne zbornice predlagal in utemeljeval predlog, da naj se spremeni ona točka v francoski ustavi, ki dovoljuje predsedniku republike na svojo roko sklepati dogovore z drugimi državami. V svojem govoru je dokazal škodo takih tajnih dogovorov od leta 1900 dalje. Zahteval je v tem vprašanju popolno jasnost in sklep poslanske zbornice kakor tudi senata.

DNEVNI PREGLED.

Klerikalna »skrb za Ljubljano.« Kadar klerikalci Ljubljani ne morejo drugače škodovati, pa začno pregrevati septembarske dogodke, da si je preteklo od njih 3 in pol leta in dasi so naprednjaki takrat nastalo škodo Nemcem in vladi z visokimi obrestmi povrnili. Najmanj vzroka pa imajo, da septembarske dogodke pogrevajo, klerikalci; saj so ravno oni te dogodke zase izrabili in napravili z njimi najostudnejšo četudi zanje dobro kupčijo. Dr. Zajc torej o septembarskih dogodkih raje kar molči. Pozabili še nismo, da so klerikalci na lum-

parški način mistificirali in nalagali vlado na Dunaju ter ji natvezili, da je Ljubljana mesto zarotnikov. To je tista »skrb za Ljubljano«, ki jo poznajo klerikalci. Z lažjo, z denunciacijami in izmišljenimi zarotami so škodovali in še danes škodujejo Ljubljani, kjer morejo. Vse to pa delajo samo zato, da kujejo iz Ljubljane kapital za svoje prazne strankarske blaginje. Zgodovina bo pokazala poznim rodovom in tudi poznejšim avstrijskim vladam kako velike krivice so prizadejali klerikalci s pomočjo barona Schwarca napredni Ljubljani.

V isti številki »Slovenca« tolečje klerikalci sami sebe po zobeh. Med ljubljanskimi novicami včerajšnjega »Slovenca« joka dr. Zajc, ker smo ga v našem listu parkrat že pošteno našvrkali in pokazali javnosti njegovo nezmožnost ter nedoslednost v politiki. »Ljubljana potrebuje mirnega dela ne pa hujškarije«, pravi dr. Zajc. Med dnevnimi novicami istega »Slovenca« pa piše Štefe čisto nasprotno češ: »... odobravamo brezobzirni boj... ljudstvo naj gre od kraja do kraja in iztrebi zadnjega liberalca iz svoje srede... Nobenega pardona nikdar in nikjer! itd. Tako si klerikalci na papirju včasih vendarle nasprotujejo. Štefe je seveda bolj odkrit kot Zajc. Ta pa joka samo zato, ker se sramuje, da kot ljubljanski obč. svetnik dela proti interesom Ljubljane. Zato hoče njegova oseba miru. Oba skupaj — Štefe in Zajc — pa bosta že pri prvi seji občinskega sveta ali mestnega magistrata tista dva junaka, ki bodeta zopet skušala »uveljaviti svojo politiko psovstva, hujškanja in — razdejanja.

Kaj je z deželnim Kristanom? Znano je, s kako strastjo so zagovarjali klerikalci v deželnem zboru svojega agitatorja in varovančeka Kristana, deželnega nadzornika občin. Ne zamerili bi jim tega tako zelo, ako bi ne imeli klerikalci tendence rešiti omadeževanega človeka, ki tega ne zasluži, s tem, da ubijajo po nedolžnem pošteno in vestne sodnike. Zato pa nimamo nobenega povoda molčati o stvarih, ki morajo na dan. Klerikalci preganjajo čisto nedolžne uradnike, ako jim niso po godu. Brez srca in usmiljenja obesijo vsakogar, ki ga morejo in ki jim ni všeč, pa naj je še tako čist. Drugače delajo pri sebi. Tudi najbolj demoralizirane ljudi sprejemajo v javne službe. Postavljajo jih celo na zelo odlična mesta. Deželni Kristan n. pr. je deželni nadzornik občin, a kdo naj temu možu zaupa, ako se ve, da je že nesramno sleparil in goljufal? Dolžnost deželnega odbora bi pač bila, da takih ljudi ne nastavlja, ali pa da jih čim prej spodi. Klerikalni poslanci so se pa še za Kristana v deželnem zboru kaj posebno eksponirali. Pa kaj hočemo! S. L. S. je zrasla na sleparijah, slomi na temelju sleparij in sleparije ter goljufije jo bodo tudi ubile. Korupcija v klerikalnem taboru bi se dala k večjemu še primerjati z razmerami v — Pulju!

»Belokranjec.« Pod tem naslovom je včeraj izšla v Ljubljani prva številka novega političnega tednika. Neodvisni belokranjski kmetje razglasujejo v njem kandidaturu posestnika Mazzeleta na Krupi za deželni zbor kranjski. Prva številka je zelo dobra in jo Belokranjecem toplo priporočamo.

Vič. Znani dopisnik iz naše vasi, ki stanuje ob potoku in pazi, kolikokrat gre kdo v občinsko pisarno, pripoveduje v sobotnem »Slovencu«, kako so na Viču pusta pokopavali. Ni naš namen, zagovarjati take prireditve; hočemo samo dopisniku povedati, da so njegova poročila nepopolna. O Štuparju smo dosedaj vedeli, da zna prav dobro plezati po farovških smrekah, na pustni terek pa je pokazal nove zmožnosti. Dopisnik tudi nič ne omenja Bužana z Rožne doline, dalje bi o Fakinu več stvari navedel: večkrat pretepe ženo, jo spodi od hiše in od veselja razobesi zastavo na kapelico. V ostalem pa je mož dobro zapisan pri »gospodih«, kajti pred hišo ima »cerkvico«, pri cesti pa križ, in tudi v »Društveni domu« ga »hodi »cukati«. V abstinencnem društvu ga pa menda nimajo zapisanega. Ljubi kolega, vse to bi ti moral napisati, če si hotel povedati svetu, kaj se je v pustnih dneh na Viču godilo. Hudi časi prihajajo. V cerkvi pridigajo, da se pripravljata verska revolucija. Ni čuda: stebri klerikalizma na Viču dajejo javno pohujšanje, frančiškani prireajo predpustne veselice, v svetem postnem času slišimo iz »doma« muziko, kakor iz kakega bala v velikih

mestih, kjer še v postu ne nehajo noreti. Res, Antikrist je tu v rujavem plašču!

Podprta šola. Kdor si hoče ogledati čudež naše prelepe Gorenjske, naj gre pogledati Radovljiško šolo. Ta šola, ki je zidana šele l. 1904, je živ dokaz, kako solidni so nekateri mojstri in kam privede kranjske davkoplačevalce vsestranstvo naše duhovščine. Strop v V. razredu omenjene šole se je v teku teh let podal ravno za 7 cm in dokaj časa so bili v smrtni nevarnosti učitelji in učenci, povprečno do 50, tega razreda. Na lice mesta došli inženir je takoj odredil, da se mora soba podpreti z močnimi tramovi in sedaj z gleda dotični razred kakor kak »saht«. Ker bo poprava te šole stala lepe stotake, bo treba takrat trdo prijeti prvo nadzorovalno moč, takratni krajni šolski svet, kateremu je načeloval radovljiški kanonik Novak. Krajni šolski svet kakor tudi prizadeti občinski odbori še niso izrekli zadnje besede. Davkoplačevalci vendar nismo tako kratkovidni in bedasti, da bi plačevali malomarnost »vsestranskih« ljudi in če je med temi tudi sam kanonik.

Vprašanje. O društvu »Krematorij« v Pragi citam v četrtkovi številki »Dneva«. Ali ni v Ljubljani ljudi, ki bi bili zmožni ustanoviti in voditi enako društvo. Članov bi bilo dovolj tudi po deželi. Štajerski svobodomislec. Odgovor: O stvari se je že govorilo na shodu S. M. Ko padejo tudi pri nas stari predsodki, bo stvar tudi za nas rešena. Dobro pa bi bilo, da se že prej misli na skupno društvo.

Prvi vojak v Vipavi. Včeraj je prišlo v Vipavo kakih 100 moži in nekaj oficirjev stalne, nove posadke. Občina in tržani so nove občane iskreno sprejeli. Cel trg je bil v zastavah. Sprejel je vojaštvo župan Petrovič na čelu občinskega zastopa. Občina je tudi pogostila oficirje, moštvo pa tržani. Vojaki so se pripeljali iz Krakovega in so od 3. regimenta takozvanih težkih havbic. Moštvo je izvzeto iz samih Poljakov.

Požar. V Gornjih Ležecah (na Notranjskem je 29. febr. ob 1 uri 45 minut pop. neznano kako izbruhnil ogenj pri »Gašpičevih«. Streha je bila slammata. V hipu je bila vsa v plamenu. Iskra je padla na dvorišče »Lisjakovih«, kjer se je vnelo dračje in gnoj, od tu skedenj! Od vse mogočih strani so prihiteli ljudje na pomoč. Drug je hotel drugega prekositi v požrtvovalnosti in neutrudljivosti. Le na ta način je bilo mogoče ustaviti požar, da ni pokončal cele vasi. »Gašpiču« je pogorelo vse. »Lisjaku« gospodarsko poslopje. Živino so rešili vso — z malimi nezdodami. (Eno tele si je zlomilo nogo.) O ba gospodarja sta zavarovana pa le za neznatno vsoto.

Dobrih stvari je lahko več obenem, najboljša pa mora biti samo ena. Kar se kavnih primesi tiče, smemo brez zadržka izreči, da je najboljše je Kolinska kavna primes. To so tudi že davno spoznale vse slovenske gospodinjice in zdaj vse kupujejo ta najboljši kavni pridelek. Slovenskim gospodinjim se je Kolinska kavna primes pa tudi zato tako priljubila, ker je pristno domače blago — edino te vrste.

Iz ljudskošolske službe. C. kr. okr. šol. svet za Ljubljansko okolico je imenoval mesto obolelega učitelja g. Jož. Bregarja bivšo suplentinjo gđno Frančiško Terpič za suplentinjo na ljudski šoli v Zg. Šiški. — C. kr. okr. šol. svet v Logatcu je imenoval učitelja v Zagorju g. Leva Cepudra za provizoričnega učitelja na štirirazrednici v Cirknici. — C. kr. okr. šol. svet v Kranju je imenoval izprašano suplentinjo gđno M. Papler za prov. učiteljico in voditeljico na enorazrednici v Bukovčici. — C. kr. okr. šol. svet Kranjski je dovolil, da poučuje izpraš. učiteljica gđna M. Rant brezplačno na štirirazrednici v Radečah in da prestopi praktikantinja mestne nemške osemrazrednice v Ljubljani gđna Franc. Suher na petrazredno zasebno ljudsko šolo v tukajšnjem Marijanišču.

Usposobljenostni izpiti za javne ljudske in meščanske šole se pričnejo v petek 12. aprila t. l. pri c. kr. kranjski izpraševalni komisiji. Prošnje je vpslati do 4. aprila t. l. predpisanim potom.

Razpisane učiteljske službe. Na dvorazrednici v Dolgi vasi je razpisano stalno mesto učitelja. Prošnje do 3. aprila t. l. na c. kr. okr. šol. svet v Kočevju. — Na enorazrednici v Gor. Jezeru je razpisano stalno mesto za moško učno moč. Prošnje do 27. marca t. l. na c.

kr. okr. šol. svet v Logatcu. — Na dvorazrednici v Hotedersici je razpisano stalno mesto učiteljice. Prošnje do 27. marca t. l. na c. kr. okr. šol. svet v Logatcu.

Zrebanje dunajskih komunalnih srečk. Včeraj so se izžrebale srečke dunajske komunalne loterije; glavni dobiček v znesku 300.000 K je dobila srečka serija 2296, številka 43, dobiček 200.000 K serija 1923, številka 9, dobiček 10.000 K serija 470, številka 56, dobiček 2000 K serija 220, številka 36, serija 766, številka 38, serija 1009, številka 46, serija 2132, številka 3, in serija 2396, številka 37.

Loterijske srečke. Dunaj: 52, 59, 11, 30, 70. Gradec: 87, 75, 57, 23, 40.

Vremensko poročilo. 2. marca t. l. Predp. Stanje barometra v mm: 737.1. — Temperatura v C°: 8.5. — Veter: sl. j. zah. — Nebo: oblačno. — Popoldne: Stanje barometra: 738.2. — Temperatura: 10.0. — Veter: sl. j. zah. — Deževno.

Idrija.

Akademija v proslavo petdesetletnice Sokolstva. Kakor čujemo, se pripravljaja neumorno in vztrajno delavni idrijski Sokol na akademijo, ki jo priredi v proslavo petdesetletnice ustanovitve Sokolstva. Glavne točke te akademije bo tvorila telovadba. Želeti je, da posnemajo v tem našega Sokola vsa ostala slovenska sokolska društva, saj je letos jubilejsko leto vsega slovanskega Sokolstva. O tej akademiji bomo seveda še podrobneje poročali.

Proračun idrijske mestne občine za leto 1912. V občinski pisarni je razporežen proračun idrijske mestne občine za leto 1912., in sicer v nekaterih postavkah korigiran po želji kateheta Oswalda, oziroma po zahtevi deželnega odbora, kar pa je pravzaprav enoinisto, ker je Oswaldova želja deželnemu odboru ukaz. Radovedni smo, bo li tudi sedaj ta ubogi proračun zopet ošvrknil kak klerikalni rekurz, ali pa izide to pot srečno izpod katehetovih očal. Proračun je vsakomur na vpogled do vštete 11. t. m.

Rokovnjači. Pevsko društvo »Svoboda« (Pleskovičovo društvo) uprizaro dne 18. t. m. v pivarni pri »Črnem orlu« znano ljudsko igranje »Rokovnjači«. — »Rokovnjače« smo že večkrat videli v Idriji, ko smo uživali boljše čase v rudniškem gledališču, ki so ga pred devetimi leti izpremeili v shrambo gasilnega orodja in ga sedaj zopet nameravajo preurediti v javno zborovalnico. Morda mladi rod še kdaj ukača dobo, ko bo najstarejše gledališče v Avstriji zopet služilo svojemu prvotnemu namenu.

Nabiralniki društva »Sokolski dom«. Razen v lokalih, ki smo jih navedli včeraj, stojieta nabiralnika društva »Sokolski dom« še v delikatesni trgovini »Pri Fani« (sedaj lastnica gđ. Leni Lapajnetova) in v gostilni Alojzija Kobala, ki mu je katehetovala zloba s pomočjo deželnega odbora podrja klet. Zavednemu občinstvu tudi ta dva lokala toplo priporočamo s prošnjo, naj nihče ne prezre nabiralnikov.

Orehove tropine za krmo. Vsi idrijski interesi dobe o orehovit tropinah za krmo potrebna pojasnila v občinski pisarni.

Trst.

Podržavljenje italijanskih srednjih šol v Trstu. Že zadnjič smo poročali o nameri vlade, da misli vlada podržaviti občinske srednje šole. »Piccolo« navaja sedaj kot temu vzrok tendenciozne cilje vlade, da misli vlada ustanoviti na italijanskih srednjih šolah slovenske paralele. Seveda so italijanski tržaški sodržavljeni z vsemi štirimi branijo temu, da bi država prevzela občini breme šolskih stroškov nase.

Hrvatsko društvo »Strossmayer« v Trstu priredi jutri (t. j. 2. t. m.) ob polu 9. uri zvečer v veliki dvorani »Narodnega doma« v Trstu »Spominsko akademijo« v proslavo 100letnice rojstva Jurija Dobrile, hrvatskega vladike in preporoditelja Istre, v korist hrvatske ljudske šole v Trstu.

Učiteljsko društvo za Trst in okolico ima svoj letošnji občni zbor dne 3. marca ob polu 10. uri dop. v »Slov. trgov. šoli« na Acuedottu.

Otrok umrl vsled opeklin. (Iz S. Lorenca v Istri): Kmetica Marija Určič je postavila vrel mleko na tla, da se ohladi. V njeni bli-

se upognejo vsa kolena, tamkaj se dvignejo vse roke! Srca se dvignejo v svečanem trenutku. — In vstanejo in gredo, in v srcih bolest, na ramah peza življenja. Bol in jad, napor in prevara — to je vsebina našega življenja od nedelje do nedelje!

Nali ostane vedno tako? Kdo naj odgovori današnji dan, ko vemo, da smo najsrečnejši, ako čim globlje padamo v resignacijo?!

Gospa Regina! Ali se Vam ne zdi, da prihaja iz tujih daljav drugačen glas, ki govori, da žive narodi tako sedanjost, kakršno so si ustvarili sami?

Vdani Vam

Rade Dragan.

Pod jarmom.

Roman iz bolgarskega življenja pred osvoboditvijo.

Spisal Ivan Vazov. — Poslovenil Podravski. (Dalje.)

»Kakšno vlogo imaš?«
»Vlogo grofa?«
»A kje imaš svojo grofijo?« ga vpraša me-nih.

»Moja grofija je — diarbekrska trdnjava. Kdor hoče, pa mu jo darujem...«
Po teh besedah se odpravil dalje.

XVII.

Gledišče.

Drama »Mučenica Genovefa«, ki se je imela predstavljati tega večera v fantovski šoli, ni znana večini čitateljev. A med tem je ona

pred tridesetimi leti ob enem z »Aleksandrijo«, »Zvitim Bertoldom« in »Mihaelom« gojila vkus in napolnjevala z navdušenjem vse tedanje pokolenje. Njena vsebina je bila v kratkem sledeča: Nek nemški grof Sigfrid se je podal na vojno zoper Mavre in Španjolce, zapustivši v neutolažljivi žalosti svojo ženo, mlado grofico Genovefo. Komaj se je oddaljil, že se je njegov namestnik Golos vstopil pred grofico z odurnim predlogom, ki ga je pa ona razjarjena zavrgla. Maščevanja željen Golos ubije njenega zvestega služabnika Draka, njo samo pa vrže v ječo, pred grofom pa jo očrni, češ, da ju je zalotil skupaj z Drakom. Razjarjeni grof mu pošlje povelje, naj ugonobi nezvesto ženo. Toda rabelja, katerima je prepustil Golos to nalogo, se usmilita grofice in popustivši jo z otrokom v gorski votlini, Golosa prevarita, češ, da sta jo ugonobili. Čez sedem let se nesrečni grof vrne iz vojne ter poišče iz pisma, ki ga je zapustila Genovefa, o njeni nedolžnosti in jame objokovati prezgodnjo njeno smrt. Na to ukaže vkovati v verige Golosa, kateri grizen od vesti, celo zblazni. Grof, hoteč se razvedriti, odide v gorovje na lov ter slučajno najde ondi grofico z otrokom in s srno, ki ju je hranila s svojim mlekom. Spoznali so se ter se radostno vrnili v grad. Ta naivna in ginljiva pripovedka je pripravila ob svojem času v jok vse babice in žene v mestu. Še danes se vsi dobro spominjajo legende o Genovefi in mnoge gospodične so znale dramo na izust.

Bilo je torej razumljivo, da je predstava, določena na današnji večer, že dokaj dni razčiljala občinstvo, ki jo je pričakovalo kot nekako veliko dogodbo, ki je v enolično življenje v Beli Cerkvi imela prinesiti prijetno premeno.

Vse je bilo namenjeno udeležiti se gledišča. Bogate gospe so si pripravljale sijajno obleko, revne pa so prodajale na trgu prejo in potem kupile vstopnice. Ni se govorilo o ničemer drugim kakor o predstavi, ki je potlačila vse društvene in rodbinske spletke. Babice so se povpraševale v cerkvi: »Gena, ali pojdeš zvečer na Genovefo?« in le malo je manjkalo, da se niso razjokale nad nesrečno grofinjo. Po hišah so z velikim zanimanjem pripovedovali katero ulogo je kdo prevzel ter bili zelo zadovoljni, ko so čuli, da bo Ognjanov grof. Ulogo zvijačnega in potem zblaznega Golosa je prevzel gospod Fratu, ki je ljubil močna ganutja.

Gospod Fratu, hoteč napraviti večji vtis, si že več mesecev nalašč ni dal striči las. Ilija Ljubopitni imel bi biti služabnik Drak in on je nemara danes že dvajsetkrat poskusil, kako umre od Golosove sablje. K temu mu je bilo še naloženo, naj bi pozneje lajal kakor grofov pes. On se v tej nalogi tudi ni malo uril. Za Genovefo so nekateri iz početka predlagali dijakona Vicencija radi njegovih krasnih in dolgih las, toda ko so izvedeli, da duhovna oseba ne sme nastopiti v gledišču, so to ulogo dali drugemu, obenem z neko belo mastjo, s katero si je namazal lase. Ostale uloge so bile tudi že raz-dane.

Večje ovire jim je delala pestra dekoracija, zakaj šlo se jim je za to, da z malimi stroški preskrbe vse, kar je bilo potrebno. Ves denar so potrošili za eno zaveso iz rdečih tvarine, s katero so nekemu dobrenskemu slikarju dali ozaljšati lito. Toda to, kar je nastalo iz tega, je bilo bolj podobno vilam, ki se rabi-jo pri senu. Hoteč ozaljšati grofov grad, so

nabrali kjer so premogli, boljše pohištvo v mestu. Pri Hadži-Duri so sneli z oken zaveso, na katerih so bile naslikane topole; od Kara-Gjozoolo so vzeli dve anatolski preprogi, od Miče Bejjada sijajno steklena cvetličnika, od Miče Saranova veliko preprogo, od Mikolaja Nedkoviča slike iz francoske pruske vojne, od Bončoola staro strohnelo zofo, edino v vsem mestu, od Marka Ivanova veliko zrcalo, prinešeno iz Bukarešte in sliko »mučnikov«, iz ženskega samostana papirnatne vajnice, iz šole zemljevid Avstralije in nebeški globus, a iz cerkve mali polielej*, ki je osvetljeval vso to križasto razstavo. Kar se tiče kostumov, bili so touprav to tisti, v katerih so pred tremi leti predstavljali »knežinjo Rajno**«. Tako na primer je obesil grof nase živo rdeč plašč Svetoslavov, Genovefa pa Rajnin. Golos si je prilepil nekaj, kar je imelo izgledati kot epolete, ter obul visoke leskeče se škornje. Gančo Popov, ki je predstavljaval Hunsu (enega izmed rabljev), se je oborožil z dolgim bodalom, ki si ga je bil pripravil za vstajo. Drako se odčil s pokvečenim cilindrom, ki ga mu je posodil Mihalaki Alafanga, Zaman je Bojčo ugovarjal zoper to kričečo opravo in neprimičnost. Večina igralcev je uporno vstrajala pri tem, da bi gledišče bilo tem bolj efektno in Ognjanov je mahnil z roko.

* Svečnik.

** Igra ob svojem času zelo priljubljena, katero je spasal ter l. 1866. v Braili izdal zaslu-žen bolgarski pisatelj D. Vojnikov.

žini je sedel 3 leta stari otrok. Poklicana po neki sosedinji je Marija odšla za hip iz kuhinje. Mali otrok pa je uporabil priliko in zgrabil za lonec z mlekom. A nesreča je hotela, da se mu je zlilo vse mleko po telesu. Vsled opeklin je otrok kmalu na to umrl.

Slovensko gledališče v Trstu. V četrtek, 29. februarja je bila uprizorjena prvič na slovenski odru v Trstu Kalmanova opereta »Jesenski manevri«. Igra je bila dobro nastudirana in tudi inscenirana ter je imela zato tudi lep uspeh. V nedeljo 3. t. m. popoldne se ponovi tretjič v sezoni slavna Rovettova drama »Papa ekselencia«, ki je imela pri premijeri in reprizi naravnost krasen uspeh in bila prava senzacija za naš oder. Predstava se vrši ob znatno znižanih ljudskih cenah, da se omogoči pristop tudi širšim slojem. Zvečer repriza operete »Jesenski manevri«. Pri predstavi sodeluje popoln orkester pešp. št. 97, ki sodeluje radi premestitve polka ta dan zadnjič. Ta, priznani dober orkester si je pridobil pri nas že splošne simpatije in ga bomo težko pogrešali.

V torek dne 5. marca odide iz Trsta 97. pešpolk z 2. posebnima vlakoma v Karlovec in Belovar. Ta pešpolk je bil tu 17 let. Drugi dan 6. marca pa pride 32. pešpolk (Marija Terzija) z Dunaja.

Novo bojno ladjo Tegetthoffi spuste v morje 21. marca. Kumovala bude nadvojvodinja Bianca. Slavnosti se vdeležijo prestolonaslednik Franc Ferdinand s soprogo in še nekaj članov cesarske hiše. Povabljeni so tudi vsi drž. poslanci.

PROSVETA.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE.

Anton Funtek: Tekma. (Drama v treh dejanjih.) V moderni dramski literaturi je H. Ibsen prvi karakteriziral in označil boj med mladimi in starimi, zgradil je princip, da se stari zavajajo svoje onemoglosti in nemoči, zavedajo se pa tudi sile nastopajoče mladine, a ne priznavajo je v javnosti, čutijo jo pa v sebi. Najznačilnejše govori Ibsen v »Stavbeniku Solnesu«, ko prihaja močna mladina, utrjena v ognju življenja ne pa omehkušana po priznanjih, konvencionalnih spoštovanjih.

Funtek je v svoji drami zagrabil v to življenje v ta boj modernega sveta in življenja, dejanje svoje drame je prenesel v umetniške kroge, kjer se ta boj med starimi in modernimi načeli kaže v najpestrejši luči. Političen boj ima vedno realne temelje, boj v umetnosti pa je boj nazorov, boj duha! Priznani kipar Lesovin ne dobi prve nagrade, dobi jo njegov učenec mlad kipar, ki je hodil po svetu, boril se in šel »solncu nasproti«, in s zmago je šel naprej, stopil je pred svojega učitelja-mojstra, ki vidi v njem svojo mladost, a tudi svojo onemoglost, vidi jo, a prizna je ne, pozove ga na tekmo; v ti tekni vidi kako je padla njegova ustvarjajoča moč, da drobi v svojih rokah vse svoje osnutke, a priznati noče svoje onemoglosti, bojuje se do zadnjega trenutka, ubit, izčrpan se priplazi v dom mladega umetnika, zadoščenje mu je ko mladi mož razbije svoj tekmovalni osnutek, a to mu ni dovolj, on lahko razbije enega, ustvari »pa tisoč novih!« On sam pa ne more tega, njemu manjka moči, njemu manjka sile, ki diha iz duše njegovega učenca. Da odstrani svoje-ga tekmovalca v umetnosti, ubiti mora človeka, ki živi v njem tako globoka, genialna duša! V zadnjem hipu, ko nese kipar Danej čašo z zastrupljenim vinom do ust, spozna šele Lesovin svoje početje, tega ne more dovoliti, izbije mu čašo iz rok. To je bil njegov zadnji poraz, poraz, ki občuti v njem, da je izgubljen, da nima nobene moče več, da je njegova umetnost, cilj njegovega življenja in častihlepa, uničena. In to spoznanje je tudi njegova smrt. To je idejni okvir, ki oklepa Funtkovo delo. Drama je enotna, dejanje je harmonično, dialogi so duhoviti in efektni. Značaji pa so izvedeni do skrajne oslednosti; stari kipar Lesovin je markanten tip, kolikor bolj čuti in se zaveda propadanja svoje ustvarjajoče sile, toliko bolj zanikuje vsak uspeh mladih moči, to je edina črta njegovega značaja, njegova umetnost ni več umetnost, ona je le častihlepe, spoznanje lastne onemoglosti in zanikanje tuje moči in tvorne sile. Seveda nastane vprašanje, ako ta črta v slikanju značaja zadostuje, da pokaže človeka! Zadostuje! Pa popolnoma zadostuje! Ta črta je tako krepka in dosledno izvedena, da si moremo v nji razlagati vse druge označbe človeka v zasebnem življenju, kdor je v izvajanju enega načela tako dosleden, enak je povsod drugod! Mladi kipar Danej je zastopnik duševne sile in moči nastopajoče mladine, on je reprezentant druhal, ki dviga glavo, ki trga raz obrace krinke, ki vodi boj proti konvencionalni umetnosti, proti priznanim veljakom, ki so pa brez moči in tvorne sile. Krasno se je posrečil tale kontrast pisatelju: Danej je reprezentant druhal, ki vodi boji proti onemoglim starim v umetnosti, Lesovin pa psuje na to druhal, da si sam dobro ve, da je njega dvignila na višino druhal, ki pa umetnosti ni poznala, ki je živela in spoštovala njega samo zato, ker je bila odgovorjena v konvencionalni laži o njegovi umetnosti! Na eni strani druhal, masa, ki razume boj za umetnost, ki išče novih potov in najde novih zmag, na drugi pa reprezentant one druhal, ki ne čuti umetnosti, ki se zaveda onemoglosti sebe in svojih voditeljev, a še vedno veruje vase in svoje voditelje. Pisatelj čuti s tvorno silo in močjo nastopajoče mladine, priznava nje opravičenost in jo vodi do zmage, zato je pa označil zastopnika te ideje kiparja Daneja tako vsestransko kot kiparja umetnika in kot človeka! Danej se izogiblje tekme, ker ga vežejo na dom mojstra-učitelja ljubezenske vezi — ljubi namreč njegovo hčer Stano — a njegova umetniška samozavest, izzivani ponos ga pripravi, da sprejme tekmo in zmaga! Zmaga v onem trenutku, ko razbije svoj osnutek, ter tako dokaže, da je njegova umetnost večna, neizčrpeljiva, da je tvorna sila nepremagljiva. Profesor Grušč je vsakdanji človek, umetnik-rokodelec, ki ne pozna načel, ki stvarja

svoje prepričanje iz prepričanja večine. Nikjer ne posega v dejanje, govori zato, da utolaži na eno stran, da krepki na drugo. Lesovinova hči Stana je čustvena žena, ki je uživala v svojem domu v spoznanju očetove umetnosti, a svet ji je odprl oči, ljubezen jo je vzgojila, ona spozna moč močne mladine in zveže se z njo! Splšno: Funtek je napisal delo, ki ga lahko šteje-mo med prve umotvore slovenske dramske literature! On pozna življenje, in v tem spoznanju je prišel do načel, ki jih zastopa v svojem delu! On ne priznava avtoritet, konvencionalnega kajenja, on ve in trdi, da je načelo, moč in samozavest vse, da je merilo vsega močna sedanjost, ne pa preteklost in spomini na nekdanjo moč! S svojo Tekmo je Funtek dokazal stvojo tvorno silo, ki ji moramo priznati odločilno mesto njegovemu delu pa prvo mesto v slovenski dramski literaturi!

Toliko o delu samem; o uprizoritvi sami pa jutri!

V. F. Jelenc.

Iz pisarne slovenskega gledališča. Danes, v nedeljo popoldne ob 3. uri se igra pri zelo nizkih cenah Nestrojeva burka s petjem in godbo »Hudobni duh Lumpacij Vagabund ali zanikerna trojica« (za lože nepar). Sodeluje orkester Slov. Filharmonije, dirigira g. N. Štritoj. — Zvečer ob polu 8. uri se poje zadnjič v sezoni velika lirski opera A. Dvořaka »Rusalka« (izven abonementa; za lože par). Gostujeta gđc. Marija Peršlova in gospa Ana Kramperova. — V torek drugič (za par abonente) prof. Antona Funtka drama »Tekma«. — V četrtek prvič v sezoni Millöckerjeva velika opereta »Dijak Prosjak«. — V soboto prvič komedija »Harfenistka«.

Najnovejše vesti, telefonska poročila.

DOGODKI NA OGRSKEM.

Budimpešta, 2. marca. V današnji seji ogrsko-hrvaškega državnega zbora je prišlo do velikih škandalov. Poslanci opozicije so vložili pri predstevstvu predlog, da naj se seja proglaš kot tajna. Ko je predsednik Navay sprejel ta predlog, ga je zmečkal in vrgel med poslance opozicije. To je izvalo velik škandal; poslanci so se zmerjali med seboj, tako da bo posledica zopet par političnih dvobojev. Ker se ni posrečilo doseči miru je moral predsednik zaključiti sejo. Opozicionalci so izjavili, da ne puste predsednika Navaya sploh več predsedovati.

Dunaj, 2. marca. Vsled kritičnega položaja v vprašanju brambne reforme se je odhod prestolonaslednika na Brionske otoke preložil na poznejši čas.

Dunaj, 2. marca. Poslanec grof Andrassy objavlja članek v dunajski »Zeiti«, da so koncesije, ki jih je obljubil grof Khuen Kossuthovi stranki nesprejemljive, da je samo na temelju teh mogoč sporazum z vlado.

Dunaj, 2. marca. Ko se je minister zunanjih zadev vrnil iz Budimpešte ga je cesar sprejel v daljši avdienci. Berchtold je poročal o položaju glede vojaških vprašanj.

PARLAMENTARNO.

Dunaj, 2. marca. Danes se je vršil ministrski svet, ki se je pečal z delavnim redom v pomladanskem zasedanju državnega zbora. Po ministrskem svetu je prišel ministrski predsednik grof Stürgkh v parlament in konferiral s zborničnim predsednikom Sylvestrom. Povdarjal je da želi vlada, da konča parlament kolikor mogoče hitro debato o draginskih predlogih ter brambni reformi. Mudi se v prvi vrsti zato, da se morejo sestati potem delegacije, kot je določeno že 16. aprila. Delegacije bodo razpravljale samo o kratkoročnem proračunskem provizoriju. — V torek se snide k posvetovanju starejšinski parlamentarni svet, ki bo določil parlamentarni koledar.

Dunaj, 2. marca. Vlada ne namerava v doglednem času sklicati proračunskega odseka, to pa radi jugoslovanske obstrukcije proti italijanski vseučilišni predlogi.

NOV KLERIKALEN LIST NA DUNAJU.

Dunaj, 2. marca. Katoliško-konservativno plemstvo na Dunaju namerava izdajati nov list s tendenco, kakor jo je imela stara »Vaterland«, ki je prenehala izhajati s prvim januarjem tekočega leta.

NOVE ITALIJANSKE OPERACIJE.

Carigrad, 2. marca. Po semkaj došlih poročilih pripravlja italijansko brodovje bombardma na pristan. v Akka beirutskem vilajetu. Vsled tega je vlada proglasila nad mestom obsedeno stanje.

DEMONSTRACIJE SUFRAGETK.

London, 2. marca. Pri včerajšnji demonstraciji sufragetk je bilo aretiranih 152 sufragetk. Škoda, ki so jo povzročile znaša okoli 10.000 kron.

Odgovorni urednik Radivoj Korene.
Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Tržne cene v Ljubljani.

Tedensko poročilo od 24. februarja do 2. marca.

		Cene v kronah	
		od	do
1 kg govejega mesa	I. vrste	1.80	2.00
1 kg govejega mesa	II. vrste	1.60	1.80
1 kg govejega mesa	III. vrste	1.20	1.70
1 kg telečjega mesa		1.72	2.00
1 kg prašičjega mesa (svežega)		1.80	2.00
1 kg prašičjega mesa (prekajenega)		2.00	2.40
1 kg koštrunovega mesa		1.50	1.60
1 kg masla		2.50	2.60
1 kg masla surovega		2.40	2.50
1 kg masti prašičje		2.10	2.16
1 kg slanin (speha) sveže		1.72	2.00
1 kg slanin prekajene		1.90	2.00
1 kg sala		1.90	2.00
1 kg čajnega masla		3.27	—
1 kg margarinkega masla		2.10	—
1 jajce		—	0.08
1 liter mleka		—	0.20
1 kg posnetega		—	0.08
1 kg smetane		—	0.10
1 kg kisla		—	0.80
1 kg medu		1.40	1.60
1 piščanec		1.50	1.90
1 golob		—	0.46
1 raca		2.40	2.60
1 gos		6.00	6.50
1 puran		6.50	7.00
100 kg pšenične moke št. 0		36.60	—
100 kg pšenične moke št. 1		35.20	—
100 kg pšenične moke št. 2		35.80	—
100 kg pšenične moke št. 3		35.00	—
100 kg pšenične moke št. 4		34.30	—
100 kg pšenične moke št. 5		33.60	—
100 kg pšenične moke št. 6		32.60	—
100 kg pšenične moke št. 7		30.00	—
100 kg pšenične moke št. 8		20.00	—
100 kg koruzne moke		25.00	—
100 kg ajdove moke I. vrste		47.00	—
100 kg ajdove moke II. vrste		45.00	—
100 kg ržene moke		32.00	—
1 liter fižola		—	0.28
1 kg graha		—	0.36
1 kg leče		—	0.36
1 kg kaše		—	0.24
1 kg ričeta		—	0.20
100 kg pšenice		24.00	—
100 kg rži		22.50	—
100 kg ječmena		20.00	—
100 kg ovasa		21.50	—
100 kg ajde		22.00	—
100 kg prosa belega		19.50	—
100 kg koruze stare		20.50	—
100 kg nove		—	—
100 kg krompirja		9.00	9.50
100 kg činkvantina		22.00	—
100 kg sena		6.00	6.50
100 kg slame		5.00	5.50
100 kg stelje		2.10	2.20
100 kg detelje		6.50	7.00
Cena trdemu lesu za m ³		9.50	10.00
Cena mehkega lesu za m ³		7.50	8.00

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pisanim vprišanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znakmah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

V ponedeljek na trgu v Šiški mleko 1 po 18 vin. Se priporoča slav. občinstvu M. Florjančič.

Mesečna soba s posebnim vhomom se takoj odda v Novi ulici 3, I. nad. 189—3

Stanovanje z eno sobo in kuhinjo se išče v najem od 1. aprila t. l. Pismene ponudbe z navedbo cene in pritklin na »Prvo anononno pi-sarno«. 142—4

Mesečna soba elegantno opremljena ter s posebnim vhomom se odda na Poljanski cesti št. 71. I. nad. desno. 192—2

Vrtnarski vajenec se sprejme na Karlovski cesti št. 2. (K. Šteblaj, vrtnar.) 193—1

Ivan Ravnihar

urar in trgovec z zlatino in srebrnino
Ljubljana, Sv. Petra cesta 44
Za vsako pri meni kupljeno kakor tudi popravljen uro jamčim 1 leto
Lastna delavnica za popravila in vsakršna v mojo stroko spadajoča nova dela.

Medistinja Minka Horvat

Ljubljana, Sv. Jakoba trg 6
priporoča cenjenim damam vsakovrstne

slamnike
po najnižjih cenah. Sprejema tudi vsa popravila ter jih izvršuje točno in najceneje.

Za obilen obisk se priporoča 195
Minka Horvat.

Josip Lisec

oblastveno avtoriziranl geometer
Ljubljana, Sodna ulica šte. 3
prevzema vse zemljemerske zadeve.

Na obroke

se dobi razne preproge, zastore, garniture, blago za dame in gospode, platno, elegantna moderna konfekcija za gospode in drugo pri g.

Kollmannu v Ljubljani

Sodna ulica št. 4. 194

— Visokost, je začel, dobro smo tukaj oskrbovani, dobro jemo in se napajamo, dobro nas oblačijo in plačajo. In mnogokrat nam Visokost napravi veselje in nas pošlje na izlete, ki so nam tako po srcu. Ali rajši na mestu zapustimo službo in si natakemo pasje ovratnice in poginjamo na cesti, kakor...

— Kakor kaj? Govori!

— Rajši, kakor da nas še enkrat kdo imenuje živa trojica, je odgovoril Bruscaille in glas se mu je tresel. To je zmota Visokost, prisegam vam!

— Zmota je to, prisegava, sta ponovila enoglasno Bragaille in Brancaillon.

— Hudirja vendar, je zaklical Ocquetonville, ali ste mrtvi?

— Dosti tega, je rekel vojvoda. Svoje trenutke obsedenosti imate, ne govorimo več o tem. Sedaj pa pazite: gre za težaven posel. Treba bo poiskati moža, čegar ime in bivališče ni znano in ki me je smrtno razžalil. Ako mi ga pripeljete mrtvega ali živega, čaka vsakega izmed vas sto srebrnjakov. Peklo! Hočem, da bo križ Burgundcev enako veljaven, kakor kraljevske lilije ali grb Orleancev. Ocquetonville, popiši jim natanko, kako izgleda ponočni pretepač.

Ocquetonville je natanko popisoval Hardyja in detajle so popolnjevali Courtheuse, Guines in Scas.

— Dobro je, je kriknil Bruscaille in oko se mu je zasvetilo. K vragu z njim, Lov je bil že od nekdanj moje veselje. V dveh dneh mora biti divjačina naša!

na vse zgodaj v burgundsko palačo, ki je ležala med ulico Manconseil in Montorgueil. Palača je bila pravcat brloga, vreden Ivana Nevstrašnega.

Ko je nekega dne Ludvig Orleanski po naključju šel mimo Nevrovega bivaliča je poblebel in zamrmral:

— Iz tega brloga bo enkrat šinila strela in me uničila...

Ivan Nevstrašni je takoj vzprejel svojo četvorico in grozno namršil obrvi, ko je zapazil na obrazih krvave brazde. Volčje so škripali z zobmi, tresli se od togote in kleli in se zaklinjali pri božjih in hudičevih udih, da so se užigale iskre; končno je Ocquetonville v raztrganih iskrih sestavil nočni dogodek.

Ivan Nevstrašni ga je poslušal s stisnjenimi zobmi in zločestnim očesom.

Ko je bilo zgovorjeno ime Orleanca, je izginila vsa kri iz njegovega obraza.

— Nezaslišana predrznost je zarenčal. Takega sramotenja ne prenesem!

— Dobro je vedel, kdo smo, je povdaril Scas.

— Posmehnil se je, ko je zagledal Andrejeve križi, je dejal Guines.

— Norčeval se je iz burgundskega znamenja, je rekel Courtheuse.

— Molčite! je zapovedal Ivan Nevstrašni z zamolklim glasom. Med Orleancem in Burgundcem je določen boj na nož. Eden naju mora poginiti!

Togotnih lic je odprl vrata, ki so vodila v malo dvorano in zaklical z glasom, ki je naraščal v silnosti pri vsakem imenu:

Ludovika Jarz

Erjavčeva cesta št. 2
delikates. trgovina, zajtrkovalnica
se priporoča cenjenemu občinstvu.

Naprodaj so velika posestva

(izvrstna špekulacija z gozdovi)
in hiše z dobro vpeljanimi
gostilnami in trgovinami

tudi v okolici Ljubljane. Pojasnila v posredovalni
pisarni Petar Matelič v Ljubljani, Škofja ulica
št. 10. Telefon 155. 165

„Učiteljska tiskarna“

v Ljubljani
r. z. z. o. z.

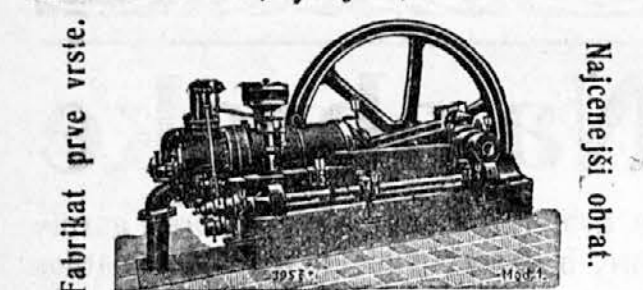
Frančiškanska ulica št. 8

je najmoderneje urejena in opremljena za tisk vsakovrstnih tiskovin: knjig, brošur, urad. tiskovin, not, lepakov, vizitk, in kuvert.

□ □
Litografija. - Stereotipija. - Najmodernejša črke in okraske. Tisk v različnih barvah. Najfinjša izvršitev. Solidna in točna postrežba. □ □

Langen & Wolf, Dunaj X.

Zastopstvo: 97
GABRIEL BRINŠEK, Ljubljana, Bleiweisova c. 16.

Originalni „Otto“-motorji.

Goriva: benzin, benzol, sirovo olje, sesalni plin, svetilni plin itd. — Prodanih čez 106.000.

Motorji na sirovo olje sistem Diesel.

Najcenejše gorivo. Zahtevajte cenik št. 569.

„DAN“ se prodaja

v Ljubljani v sledečih tobakarnah:

JUŽNI KOLODVOR, na peronu.
DRŽAVNI KOLODVOR.
BLAŽ, Dunajska cesta.
SEVER, Krakovski nasip.
PICHLER, Kongresni trg.
ČEŠARK, Šelenburgova ulica.
DOLENC, Prešernova ulica.
FUCHS, Marije Terezije cesta.
MRZLIKAR, Sodna ulica.
ŠUBIC, Miklošičeva cesta.
ZUPANČIČ, Kolodvorska ulica.
PIRNAT, Kolodvorska ulica.
ŠENK, Resljeva cesta.
KOTNIK, Šiška.
TIVOLI, na žel. prel. pri Nar. domu.
KOŠIR, Hilšerjeva ulica.
STIENE, Valvazorjev trg.
SUŠNIK, Rimska cesta.
UŠENIČNIK, Židovska ulica.
KLEINSTFIN, Jurčičev trg.
KRIŽAJ, Sp. Šiška.
WISIAK, Gosposka ulica.
KUSTRIN, Breg.
TENENTE, Gradaška ulica.
VELKAVRH, Sv. Jakoba trg.
SITAR, Florjanska ulica.
BLAZNIK, Stari trg.
NAGODE, Mestni trg.
KANC, Sv. Petra cesta.
TREO, Sv. Petra cesta.
KUŠAR, Sv. Petra cesta.
PODBOJ, Sv. Petra cesta.
ELSNER, Kopitarjeva ulica.
BIZJAK, Bohoričeva ulica.
REMŽGAR, Zelena jama.
SVETEK, Zaloška cesta.
JAMŠEK, Tržaška cesta.
JEZERŠEK, Zaloška cesta.
LIKAR, Glince.
STRKOVIČ, Dunajska cesta.
ŠTRAUS, Škofja ulica.

Specialna trgovina
finih ročnih del
TONI JAGER
v Ljubljani, Židovska ulica 5.
Predtiskarija. — Tamburiranje. — Montiranje. — Plisiranje.

Tvrška Bilina & Kasch nasi.
M. Schubert
Ljubljana, Židovska ul. 5.

Štampilje
vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.
Anton Černe
graver in izdelovatelj
kavčukovih štampilj.
Ljubljana, Stari trg št. 29.
Ceniki franko.

Kompanjon

se išče za dobro vpeljano, rentabno podjetje, ozir. se podjetje tudi proda. Tudi dober potnik se sprejme.

Pismene ponudbe na „Prvo anončno pisarno“ v Ljubljani pod „Kompanjon 1000“.

JULIJA ŠTOR — Ljubljana —
Prešernova ulica št. 5.
največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawn-tenis in pristnih goisserskih gorskih čevljev.
Elegantna in jako skrbna izvršitev po vseh cenah.

Najnovejše, dobro in ceno se kupi
edino le v
„Angleškem skladišču oblek“, Mestni trg 5.
Ogromna zaloga najnovejših spomladanskih oblek, raglanov, klobukov itd. za gospode in dečke, ter najmodernejša konfekcija za dame in deklice, nudi vsakemu okusu v popolno zadovoljnost. — Dospeli so tudi iz Pariza, Berlina in Dunaja osebno kupljeni modeli damske konfekcije, katere zadene poseben chic in pozornost. — Cene priznane nizke in brez konkurence.
O. BERNATOVIČ.

Del. glavica: **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.** Rez. fond nad K 8.000.000. K 800.000.
Stritarjeva ulica št. 2, (lastna hiša)

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih
4 1/2 %

— Bruscaille!... Bragaille!... Brancaillon!!...
Vstopili so drug za drugim, Bruscaille droben, suhoten, — Bragaille srednje obsežnosti, — Brancaillon orjaške postave. Vsi trije so izgledali kakor nepridipravi, ki se jim mešan izogne v noči kakor ob belem dnevu v spoštljivi razdalji. Bili so zaviti v široke plašče in ob bedrih so jim viseli široki meči. Ivan Nevstrašni jih je bil pobral pred dvemi ali tremi leti sestradane na ulici, crkajoč od bede; izkazali so se kot porabna trojica, zlasti pri poslih, ki so zahtevali sigurnega očesa in noge in široke vesti brez uvaževanja. Gospodar, ki so mu uspešno pomagali pri marsikateremu podjetju, jih je radi tega imel v veliki časti.
Vstopili so in pozdravljali brez prestanka drug za drugim, s hrbti upognjenimi v pasu in z glavami v eni vrsti.
— Dobro je, je dejal Nevers.
Vzravnavali so se, udarili s petami, prijeli za ročaje mečev in se veselo spogledali, češ: delo nas čaka, šteli bomo udarce in novce.
Tako so čakali ukazov.
Med tem se je dogodilo nekaj, kar moramo takoj zaznamovati, da se поближе spoznamo z novo trojico, Ivan Nevstrašni je dolgo minuto opazoval z mirnim zadovoljstvom njih tolovajske fiziognomije.
— Ugajate mi, je končno spregovoril. Pri moji veri, dobroživa trojica ste!
Pri tej popolnoma nedolžni opazki so vsi trije poskočili, pobledele od groze in z divjimi pogledi izvlekli iz nožnic široka rezila.

— Živa trojica! se je zapačil Bruscaille. Zmota je to, zmota je!
— Kdo trdi, da smo živi trije! je zatulil Bragaille, Prokleti lažnik!
— Naj se jih kdo dotakne, živih treh, je zagrmel Brancaillon. Naj se jih kdo dotakne, grom in strela!
Vojvoda in ostali štirje so obstali začuden in videli, kako je trojica stopila s hrbti skupaj in stvorila trikot z molečimi konicami. Po obrazih ji je lil pot v curkih, oči so buleče izstopile iz obrvi in zdelo se je, kakor da je sedla smrtna mora nanje...
— Kaj hudiča je zlezlo vanje? je zagodel Ocquentouville.
— Obsedeni so, kakor naš dobri kralji, ki ga hudir drži v svojih krempljih.
— Hola, je zakričal Ivan Nevstrašni, kaj pomeni to! Kaj norite bebeci!...
Pri tem glasu, ki so ga spoznali, se je trojica streznila in pričela utikati meče v nožnice. Obrisali so potna čela in momljali nerazumljive reči, dokler niso zopet stali v črti pred vojvodo.
— Pojasnite, kaj je bilo, je zapovedal naslednji.
— Nikdar! je odgovoril Brancaillon.
— Raje smrt! je dejal Bragaille.
— Visokost! je rekel Bruscaille, blagovolijo nam odpustiti v svoji velikodušnosti. Ali morem naši Visokosti postaviti prošnjo v svojem imenu in v imenu svojih tovarišev?
— Govori! je dejal Ivan Nevstrašni začudeno.

Ker se pride dandanes pri hudi konkurenci do denarja le potom

dobre reklame

svetujemo vsem, ki hočejo kaj kupiti ali prodati, ali ki iščejo službe, da naj inserirajo v izbornem in zelo razširjenem slovenskem nedeljskem odvisnem dnevniku

„DAN“

ker ima to inseriranje gotov uspeh.

Oglase za „DAN“ sprejema po najnižjih cenah „Prva anončna pisarna“ v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 8, katera daje radev lje tudi vse za to potrebne informacije.